

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 22 października 2024 r.

DIH-3.707.121.2024.MU

DECYZJA DIH.3.140.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 poz. 572), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 3 lipca 2024 r. (sygnatura: D/KO.UH.8361.48.2024) wniesionego przez przedsiębiorcę Bartosza Siess prowadzącego działalność gospodarczą jako wspólnik spółki cywilnej pod nazwą Brzezicki & Siess s.c. w Lubinie oraz Marka Brzezickiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Tea Club Marek Brzezicki w Lubinie wspólnika spółki cywilnej pod nazwą Brzezicki & Siess s.c. w Lubinie nakładającej solidarnie na ww. przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości 2500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych) wynikającą z art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy oraz naruszenie wymagań wskazanych w § 4 i 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 16 i 24 kwietnia 2024 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (dalej jako: „Wielkopolski WIH” lub „organ pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia D/KO.UH.8361.48.2024 z 16 kwietnia 2024 r. przeprowadzili kontrolę w placówce handlowej należącej do przedsiębiorcy: [xxxxxxxxxxxx] oraz [xxxxxxxxxxxx] dalej jako: „strona postępowania”, „strona” lub „przedsiębiorca”.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, 28 marca 2024 r. skierowano do przedsiębiorców zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, który obejmował kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168) dalej jako: „ustawa o informowaniu o cenach”. Zawiadomienie doręczono 3 kwietnia 2024 r.

W trakcie czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów o informowaniu o cenach zbadano 110 partii towarów oferowanych do sprzedaży. Ponadto przy 10 partiach

towarów sprawdzono uwidocznienie informacji o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Stwierdzono w trakcie kontroli nieprawidłowość polegającą na podaniu na etykietach niewłaściwej ceny jednostkowej dla 9 kontrolowanych towarów, oferowanych w obniżonych cenach, tj. ceny jednostkowe towarów zostały obliczone w odniesieniu do ceny regularnej, a nie ceny sprzedaży. Jednocześnie z objętych kontrolą towarów w przypadku 7 towarów, które były w opakowaniach 0,100kg (10dag,100g) ustawa o informowaniu o cenach nie wymaga podania ceny jednostkowej, gdyż cena jednostkowa równa się cenie sprzedaży. W niniejszej sprawie przedsiębiorca podał cenę jednostkową, która nie była wymagana, natomiast była ona wyliczona od ceny regularnej, a nie sprzedaży, co w konsekwencji skutkowało uwidocznieniem ceny jednostkowej w sposób niejednoznaczny, budzący wątpliwości i uniemożliwiający porównanie cen. Powyższe stanowi naruszenie obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776).

Kontrolą objęto 14 partii napojów/dodatków oferowanych w menu kontrolowanej placówki, przy których nie podano ich ilości (espresso- 6 zł, americano - 8 zł, flat white-12 zł, latte-12 zł, cappuccino-10 zł, kubek hertaty-9 zł, matcha latte-13 zł, dodatkowe mleko-2 zł, dodatkowy shot kawy-4 zł, czarna herbata Vesper z odrobiną miodu malinowego-12 zł, mieszanka owocowa wiosenna lemoniada z plasterkiem limonki w syropie-12 zł, herbata zielona sencha papaya z jabłkiem-10 zł, przelew o smaku truskawek z kremem-10 zł, flat white zabajone z odrobiną syropu z cascary-12 zł). Powyższe stanowi naruszenie obowiązków, wynikających z art.4 ust.1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono nieuwidocznienie informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów w cenach obniżonych wskazanych na karcie nr 5 do Protokołu kontroli, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach.

Powyższe ustalenia kontroli udokumentowano w protokole kontroli z 24 kwietnia 2024 r. (nr akt: D/KO.UH.8361.48.2024) oraz załącznikach.

Strona postępowania skorzystała z przysługującego jej prawa i pismem z 1 maja 2024 r. wniosła zastrzeżenia do protokołu tj. w protokole organ pierwszej instancji nie wskazał czy towary objęte kontrolą były sprzedawane na wagę/w opakowaniach jednostkowych. Ponadto zwróciła się do organu pierwszej instancji o wyjaśnienie niezrozumiałej dla niej informacji widniejącej w protokole, z której wynikało, iż dla 7 towarów nie wymaga się podania ceny jednostkowej. Jednocześnie strona poinformowała, że jej zdaniem przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia nie przewidują w przypadku obniżania cen obowiązku uwidaczniania ceny jednostkowej po obniżce. Jednocześnie wskazała, że jej system wydruku etykiet, który stosuje nie przewiduje możliwości umieszczania informacji o ostatniej najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki i tym samym zaproponowała rozwiązanie informowania zbiorczego tj. poprzez umieszczenie zbiorczej tabliczki.

Pismem z dnia 22 maja 2024 r. Wielkopolski WIIH poinformował stronę, że nie uwzględnił wniesionych przez nią uwag do protokołu. Zdaniem organu pierwszej instancji przedsiębiorca nie uwidoczniał cen jednostkowych dla 9 kontrolowanych towarów oferowanych do sprzedaży w cenach obniżonych, ponieważ podane przez niego na opakowaniach ceny jednostkowe obliczono stosownie do ceny regularnej, a nie ceny obniżonej, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 rozporządzenia. Tym samym przedsiębiorca poprzez

podanie ceny jednostkowej oferowanych towarów wyliczonej stosownie do ceny regularnej, a nie ceny (obniżonej) uniemożliwił porównanie cen oraz uwidoczniona cena jednostkowa budziła wątpliwości u konsumentów. Jednocześnie w swojej odpowiedzi organ pierwszej instancji ponownie podkreślił, że dla 7 kwestionowanych towarów ustawa o informowaniu o cenach oraz rozporządzenie nie wymaga podania ceny jednostkowej, ponieważ towary te są oferowane do sprzedaży w opakowaniach po 100g (0,100kg) i cena sprzedaży jest równa cenie jednostkowej. Ponadto strona nie uwidoczniała informacji słownej o najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów, co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Zdaniem organu pierwszej instancji w przypadku, gdy strona informowała o obniżce cen oferowanych do sprzedaży towarów powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznić również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: informacji o cenie, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki oraz wyjaśnienia co ta cena oznacza, czyli że jest to cena, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Zaś sam zapis informujący o najniższej cenie towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki musi być jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i wprost wskazywać, że jest to najniższa cena obowiązująca w okresie 30 dni przed obniżką. Zdaniem organu pierwszej instancji uwidocznienie informacji o stosowanych obniżkach cenowych jedynie w formie przykładowego plakatu informacyjnego/tabliczki odnoszącego się zbiorczo do wszystkich towarów oferowanych do sprzedaży w obniżonej cenie, nie spełnia dyspozycji art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia. Towary eksponowane na sali sprzedaży traktowane są jako udostępnione i widoczne dla konsumentów. W związku „zbiorcza tabliczka” jako cennik dla tych towarów umieszczony w sklepie w miejscu dostępnym i widocznym dla konsumenta nie spełni wymagań przepisów ustawy o informowaniu o cenach (art.4 ust. 2) i rozporządzenia (§3 ust.1).

W dniu 28 maja 2024 r. Wielkopolski WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i 4 kpa, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach. Jednocześnie poinformowano stronę, że przysługuje jej prawo do wypowiedzania się co do zebranych dowodów i materiałów oraz do zapoznania się z aktami sprawy. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia informacji o wysokości osiągniętych obrotów oraz przychodu osiągniętego w ostatnim roku rozliczeniowym.

Strona skorzystała z przysługujących uprawnień i złożyła dodatkowe wyjaśnienia w sprawie oraz wniosła o umorzenie wszczętego postępowania administracyjnego z powodów wymienionych w uzasadnieniu jej pisma. Strona w swoim piśmie zakwestionowała ustalenia organu pierwszej instancji dotyczące nieprawidłowości w zakresie informowania o obniżce cen. Ponadto strona ponownie wskazała, że zaproponowany przez nią sposób uwidaczniania cen poprzez postawienie zbiorczej tabliczki z napisem „podana cena po obniżce jest najniższą w ciągu ostatnich 30 dni” w miejscu dostępnym i widocznym dla konsumenta spełnia wszystkie wymagane obowiązki informacyjne. Strona przedłożyła dane o wysokości osiągniętego obrotu oraz przychodu w ostatnim roku rozliczeniowym.

Dnia 3 lipca 2024 r. Wielkopolski WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach wydał decyzję, na mocy której nałożył na przedsiębiorcę [xxxxxxxxxxxxx] oraz [xxxxxxxxxxxxx], solidarnie karę pieniężną w wysokości 2500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych) w związku z niewykonaniem obowiązków określonych w art. 4 ust.1 i 2 ustawy o informowaniu o cenach.

W dniu 20 sierpnia 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dalej jako: „Prezes UOKiK” otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. Strona w odwołaniu zaskarżyła decyzję w całości oraz wniosła o uchylenie skarżonej decyzji i umorzenie postępowania względnie o odpowiednie obniżenie wymierzonej kary pieniężnej w razie stwierdzenia zasadności zarzutów dot. braku nieprawidłowości informowania o obniżce cen. Ponadto zarzuciła naruszenie:

a) prawa procesowego:

- art. 80 kpa polegającego na dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów obejmujących sposób przedstawienia przez kontrolowanego informacji o obniżce i stwierdzenie, że informacja ta została podana w sposób nieprawidłowy, a co skutkowało błędnym uznaniem, że kontrolowany naruszył art. 4 ust.2 ustawy o informowaniu o cenach;
- art.7a § 1 kpa polegającym na jego niezastosowaniu w sytuacji, gdy w sprawie pozostały niedające się usunąć wątpliwości co do sposobu interpretacji art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, co miało wpływ na rozstrzygnięcie, gdyż skutkowało uznaniem przez organ, że kontrolowany niedostatecznie wypełnił obowiązek informacyjny i nałożeniem kary pieniężnej;
- art.107 §3 kpa polegającym na nieustosunkowaniu się przez organ w uzasadnieniu decyzji do twierdzeń i wyjaśnień kontrolowanych w zakresie niemożności technologicznej zastosowania informowania o obniżce cen w sposób zasugerowany przez organ (etykiety niektórych produktów są za małe, z systemu nie ma możliwości wygenerowania etykiet ze wszystkimi informacjami oraz że metoda zaproponowana przez organ jest nieczytelna), a co miało wpływ na rozstrzygnięcie, albowiem organ niedostatecznie wyjaśnił zasadność zastosowania zaproponowanej przez siebie metody informowania o obniżce cen;

b) naruszenie prawa materialnego a to § 3 ust.2 w zw. z § 8 ust. 1 rozporządzenia poprzez błędna wykładnię tych przepisów prowadzącą do ustalenia przez organ, że nie jest możliwe wykonanie obowiązku informowania klientów o obniżce cen towarów oferowanych do sprzedaży poprzez postawienie tabliczki, która zawierałaby zbiorcze zestawienie towarów i obniżonych cen.

Ponadto w ocenie spółki zastosowana przez nią metoda umieszczenia wszystkich przecenionych towarów w jednym miejscu i ujawnienie na matce każdego towaru informacji: wysokość obniżki, cena przed obniżką poprzez jej przekreślenie i cena po obniżce oraz postawienie tabliczki z napisem „podana cena po obniżce jest najniższą w ciągu ostatnich 30 dni” to wystarczający sposób informowania konsumentów o tym, że jest obniżka, w jakiej jest wysokości, jaka była poprzednia cena oraz że w ostatnich 30 dniach nie było ceny niższej niż cena po obniżce. Jej zdaniem ustawa o informowaniu o cenach oraz rozporządzenie nie precyzuje jakie słowa dokładnie powinny się pojawić przy wskazaniu ostatniej najniższej ceny w ciągu 30 dni przed obniżką, a tym samym zostały spełnione przez nią wszystkie wymagane obowiązki informacyjne. W tym samym piśmie strona postępowania poinformowała, że jej system wydruku etykiet nie posiada technicznych możliwości, aby na metce pojawiła się informacja o najniższej cenie tego towaru w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Mając na uwadze powyższe spółka zaproponował uwidocznienie obniżki cen na „zbiorczej tabliczce”, natomiast zdaniem organu pierwszej instancji zaproponowany sposób nie może zostać zastosowany do towarów wyeksponowanych na sali sprzedaży, ponieważ są one traktowane jako udostępnione i widoczne dla konsumentów z czym nie zgodziła się spółka.

Pismem z 6 września 2024 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała ze swoich uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Natomiast art. 4 ust. 2 ww. ustawy wskazuje, że w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Sposób uwidaczniania cen towarów i usług określa przepis szczególny wydany na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy, tj. określony w rozporządzeniu. W myśl § 3 ust. 1 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Jednocześnie cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu, o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Z kolei § 4 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że szczególnych przypadkach uzasadnionym rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1. Natomiast w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub dziesiętną wielokrotność liczby sztuk. Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia w przypadku towaru sprzedawanego luzem uwidacznia się cenę jednostkową.

Zgodnie z § 8 ust.1 rozporządzenia w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku ww. przepisach, chociażby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostały wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem (UE) 2017/2394”.

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 3 lipca 2024 r. (D/KO.UH.8361.48.2024), na mocy której na ww. przedsiębiorców nałożono solidarnie karę pieniężną w wysokości 2500 zł (słownie: dwa

tyśiące pięćset złotych) na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu ujawnionego w toku kontroli niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach.

W toku postępowania odwoławczego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził dokładną analizę ustaleń kontroli, w oparciu o które wydano decyzję oraz treści skarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty strony zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia. W ocenie Prezesa UOKiK zgromadzony w sprawie materiał jest rzetelny i spójny. Stwierdzony w toku kontroli stan faktyczny został opisany w protokole kontroli wraz z załącznikami. Zarówno stan faktyczny, jak i stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, nie budzi wątpliwości organu drugiej instancji. Organ pierwszej instancji podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, zebrał i rozpatrzył w wyczerpujący sposób cały materiał dowodowy. Przeprowadzone postępowanie administracyjne było pełne, objęło wszystkie niezbędne i prawidłowo zgromadzone dowody, których ocena wyrażona w zaskarżonej decyzji jest zgodna z art. 80 kpa. Prezes UOKiK podkreśla przede wszystkim, że istotne dla sprawy są ustalenia poczynione w toku kontroli i stwierdzony stan faktyczny, co znajduje jednoznaczne potwierdzenie w materiale dowodowym - protokole kontroli z 24 kwietnia 2024 r. wraz z załącznikami podpisanym bez uwag przez osobę upoważnioną do reprezentowania strony w dniu zakończenia kontroli. Strona postępowania skorzystała z przysługującego jej prawa i wniosła zastrzeżenia do protokołu, które nie zostały uwzględnione przez organ pierwszej instancji (co zostało powyżej wyjaśnione). Z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności protokół kontroli, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji, tym samym ustalenia w nim zawarte są w pełni wiarygodne i prawidłowo odzwierciedlają stan faktyczny. Protokół kontroli posiada walor dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 76 § 1 kpa, tj. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone. Zatem protokół stanowi niepodważalny i wiarygodny dowód w sprawie świadczący o naruszeniu jakiego dopuścił się kontrolowany przedsiębiorca. Jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2107/19 (lex nr 3034073), protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy stanowi podstawowy element materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym. Dokumenty urzędowe korzystają ze szczególnej mocy dowodowej, ponieważ stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny. Z protokołu kontroli wynika, że kontrolą objęto 110 partii towarów oferowanych do sprzedaży w zakresie przestrzegania przepisów o informowaniu o cenach, 14 partii napojów/dodatków oferowanych w menu kontrolowanej placówki. Ponadto sprawdzono przy 10 partiach towarów uwidocznienie informacji o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. W przypadku 9 kontrolowanych towarów, oferowanych do sprzedaży ich ceny jednostkowe zostały obliczone w odniesieniu do ceny regularnej, a nie ceny sprzedaży. Powyższe stanowi naruszenie obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 rozporządzenia. Jednocześnie kontrolą objęto 14 partii napojów/dodatków oferowanych w menu kontrolowanej placówki, przy których podając cenę nie podano ilości, do których ta cena się odnosi, co stanowi naruszenie obowiązków,

wynikających z art.4 ust.1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia. Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono niewidocznienie informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów oferowanych w cenach obniżonych, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. W przypadku, gdy przedsiębiorca informował o obniżce cen sprzedawanych towarów powinien podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznic również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: informacji o cenie, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w zł) oraz wyjaśnienia co ta cena oznacza, czyli że jest to cena która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. A zatem Prezes UOKiK wskazuje, biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości, należy uznać, iż doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, a naruszenie to było całkowicie zależne od przedsiębiorcy. To kontrolowany przedsiębiorca ma obowiązek działania w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i jednocześnie odpowiada za swoje działania. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia dały podstawę do nałożenia kary pieniężnej w niniejszej sprawie.

W ocenie Prezesa UOKiK, przedstawione przez stronę w odwołaniu argumenty są nietrafne i nie zasługują na uwzględnienie. Odnosząc się do zarzutu strony postępowania, że przedstawiony przez nią sposób informacji o obniżce cen spełniał wszystkie wymagane obowiązki informacyjne, Prezes UOKiK podziela stanowisko organu pierwszej instancji. Wielkopolski WIIH w trakcie kontroli stwierdził niewidocznienie informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów, co stanowi naruszenie art.4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30, dni przed wprowadzeniem obniżki. W kontrolowanym sklepie przy regałach z towarami objętymi obniżką na zielonych kartonikach znajdowały się następujące informacje: „-20 % Podana cena po obniżce jest najniższą ceną w ciągu ostatnich 30 dni” oraz „Podana cena po obniżce jest najniższą ceną w ciągu ostatnich 30 dni”. Na towarze wyeksponowanym na tym regale uwidoczniono kilka różnych informacji o cenie np. -20 %, 25,60 zł, 32,00 zł-cena przekreślona, przelicznik 320,00 zł/kg (przykład dotyczy herbaty owocowy grzaniec 0,0100kg), co uniemożliwiało konsumentowi uzyskanie informacji o najniższej cenie towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Jak wynika z powyższego strona podała informację na zamieszczonych tabliczkach, informując, że cena po obniżce jest najniższą ceną w ciągu ostatnich 30 dni, natomiast na etykietach umieszczonych na towarze przy tej cenie nie wyjaśniła konsumentowi, która to cena jest najniższą ceną towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed tej wprowadzeniem obniżki, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. W tym miejscu Prezes UOKiK podkreśla, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Prezes UOKiK wskazuje, że interpretując ww. przepisy należy przede wszystkim zwrócić uwagę, że nowelizacja art. 4 ustawy o informowaniu o cenach została wprowadzona na podstawie art. 6 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), co było związane z implementacją postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta (Dz. Urz. UE. L Nr 328, str. 7), (dalej jako: „dyrektywa Omnibus”) (m.in. poprzez nowelizację ustawy o cenach). Wprowadzenie powyższego przepisu nastąpiło ustawą o zmianie ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), która to zmiana była podyktowana koniecznością ochrony konsumenta przed tzw. „rzekomymi obniżkami”. Jak bowiem wynika z Wytycznych Komisji „Celem tego co najmniej 30-dniowego okresu odniesienia jest uniemożliwienie podmiotom gospodarczym zonglowania cenami i przedstawiania fałszywych obniżek cen, np. podnoszenia ceny na krótki okres, aby następnie ją obniżyć i przedstawić jako (znaczącą) obniżkę ceny, co wprowadza konsumentów w błąd. Wspomniany 30-dniowy okres na ustalenie „wcześniejszej” ceny odniesienia jest zatem gwarancją, iż cena odniesienia jest prawdziwa, a nie stanowi jedynie narzędzia marketingowego, które ma wywołać wrażenie atrakcyjności obniżki”. W tym miejscu należy podkreślić, że prawidłowe podawanie cen, w tym cen towarów, dla których w jakikolwiek sposób sugerowana jest obniżka ich cen, jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie towaru przez konsumenta i umożliwia dokonania świadomego i korzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru. Przepisy dotyczące uwidaczniania cen nakładają na przedsiębiorców obowiązek informowania o cenach - a co za tym idzie również o obniżkach w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Wymogi te należy stosować nie tylko do treści informacji o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki oraz informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, lecz także do jej formy, która ma zapewnić jasność i zrozumiałość, a także umożliwiać łatwe porównanie cen i ocenę korzyści płynących z obniżki. Prezes UOKiK stoi na stanowisku, iż w przypadku gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznić również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: cenie, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w zł) wraz z wyjaśnieniem co ta cena oznacza, czyli że jest to cena jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Prezesa UOKiK bezzasadny jest zarzut strony, że w sprawie pozostały niedające się usunąć wątpliwości, co do sposobu interpretacji art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. W tym miejscu należy więc wskazać, że niezasadny jest również zarzut strony, w którym podnosi, że organ pierwszej instancji w uzasadnieniu decyzji nie odniósł się do jej twierdzeń i wyjaśnień w zakresie posiadanych przez nią rozwiązań technologicznych dotyczących wydruku etykiet do produktów. Jak sama strona wskazała z jej systemu nie ma możliwości wygenerowania etykiet ze wszystkimi informacjami, ponieważ etykiety są za małe, natomiast zaproponowane rozwiązanie przez Wielkopolski WIIH jej zdaniem jest nieczytelne. Biorąc po uwagę powyższe strona zaproponowała, rozwiązanie polegające na umieszczeniu tabliczki zbiorczej z informacjami o cenie sprzed obniżki, wysokości obniżki, cenie po obniżce oraz wskazanie najniższej ceny sprzed 30 dni przed obniżką. W tym miejscu Prezes UOKiK podziela stanowisko organu pierwszej instancji, że przedstawiony przez stronę sposób uwidocznienia informacji o najniższej cenie w ciągu ostatnich 30 dni przed obniżką w formie zbiorczej tabliczki odnoszącej się zbiorczo do wszystkich towarów oferowanych do sprzedaży w obniżonej cenie, nie spełnia dyspozycji art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i 2 pkt 2 rozporządzenia. Zdaniem Prezesa UOKiK towary eksponowane na sali sprzedaży traktowane są jako udostępnione, widoczne dla konsumentów. Natomiast w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w

miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumenta (§ 8 ust. 1 rozporządzenia). Zatem zarzut strony odnośnie naruszenia § 3 ust. 2 w zw. z § 8 ust. 1 rozporządzenia, zdaniem Prezesa UOKiK nie ma oparcia w zebranych materiale dowodowym, co już wykazano powyżej. Jak podkreślił organ pierwszej instancji w przypadku, gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów powinna podać informacje o obniżonej cenie oraz uwidocznić informację o najniższej cenie tego towaru przed wprowadzeniem obniżki. Cena obniżona powinna składać się z dwóch elementów: informacji o cenie wyrażonej w złotych (to cena która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki) oraz wyjaśnienie co ta cena oznacza, czyli że jest to cena najniższa, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Dodatkowo w przypadku towarów sprzedawanych w różnych jednostkach miary np. herbata roiboos imbirowy poncz 0,060 kg należy uwidocznić cenę jednostkową (przeliczoną po obniżce), natomiast gdy wyrób pakowany jest w opakowaniach 0,100 kg np. herbata owocowa ginger shot (cena sprzedaży równa jest cenie jednostkowej) ustawa nie wymaga stosowania cen jednostkowych. Mając na uwadze powyższe niezrozumiałe jest stanowisko strony odnośnie problemów technicznych związanych z wydrukiem etykiet cenowych zawierających dwie lub trzy informacje o cenie. Zadaniem Prezesa UOKiK strona powinna podjąć działania w efekcie których wszystkie informacje byłby dostępne dla konsumenta w tym samym miejscu przy produkcie. Może to zrealizować w różny sposób np. dopisać odręcznie lub użyć metkownicy. W tym miejscu Prezes UOKiK podkreśla, że nowelizacja art. 4 ustawy o informowaniu o cenach została wprowadzona na podstawie art. 6 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581) i tym samym strona miała wystarczająco dużo czasu na dostosowanie swojego systemu wydruku etykiet lub wyposażenia palcówki handlowej w odpowiednie narzędzia pozwalające na wydruk etykiet cenowych po nowelizacji ustawy o informowaniu o cenach.

Ponadto w ocenie Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, że strona dopuściła się naruszenia wymagań zawartych w art. 4 ust.1 ustawy o informowaniu o cenach. Zdaniem organu pierwszej instancji przedsiębiorca nie uwidocznili cen jednostkowych dla 9 kontrolowanych towarów oferowanych do sprzedaży w cenach obniżonych tj. uwidocznione przez niego na opakowaniach ceny jednostkowe zostały obliczone do ceny regularnej, a nie ceny sprzedaży obniżonej, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 rozporządzenia. Naruszenie tego obowiązku polegało w tym przypadku na uwidocznieniu cen jednostkowych w sposób niejednoznaczny, budzący wątpliwości, uniemożliwiający ich porównanie. Dodatkowo należy podkreślić, że funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównanie cen towarów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania jakichkolwiek działań matematycznych. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem strony, że przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia nie przewidują w przypadku obniżania cen obowiązku uwidoczniania ceny jednostkowej po obniżce. W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidocznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Z tego względu, oprócz ceny za produkt na wywieszce cenowej, w miejscu sprzedaży detalicznej musi się na niej znaleźć także cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (np.100g,10dag,0,100kg,kg). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów, ale także mogą faktycznie stwierdzić, czy podana cena jednostkowa jest niska czy wysoka i podjąć decyzję o zawarciu umowy sprzedaży w innym sklepie. Nie ulega też wątpliwości, że obowiązek

uwidocznienia cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie powinien nastąpić przed momentem udostępnienia towarów konsumentom w celu ich zakupu. W tym miejscu Prezes podkreśla, że dla 7 towarów objętych kontrolą ustawa o informowaniu o cenach i postanowienia rozporządzenia nie wymagały podania ceny jednostkowej, ponieważ towary te były oferowane do sprzedaży w opakowaniach po 100g/10dag (0,100kg) i tym samym cena sprzedaży była równa cenie jednostkowej, natomiast strona je podała, przy czym zostały one obliczone do ceny regularnej (nieobowiązującej), ponieważ przedsiębiorca na te towary zastosował obniżkę cen. Zatem jeżeli przedsiębiorca chce podać inną cenę odniesienia np. cenę regularną, nie jest to zabronione. Natomiast w niniejszej sprawie strona powinna podać cenę jednostkową dla produktu oferowanego w cenie obniżonej, a to wyliczenie ceny jednostkowej powinno odbyć się do ceny obniżonej, a nie ceny regularnej lub jej nie podawać w sytuacji gdy cena sprzedaży była równa cenie jednostkowej. Ponadto dla 14 partii napojów/dodatków nie podano ich ilości, do której odnosi się cena, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia. Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii uwidaczniania ceny oferowanych potraw, napojów i ich ilości w cenniku. Wspomniany cennik musi zawierać aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub napojem, w szczególności pełną nazwę potrawy, napoju, pod którą jest ona sprzedawana oraz określone ilości potrawy lub wyrobu, do której odnosi się cena.

Stan faktyczny ustalony w sprawie nie budzi wątpliwości, że strona postępowania nie dopełniła obowiązków w zakresie uwidaczniania prawidłowych cen jednostkowych przy 9 kontrolowanych towarach, nie uwidoczniała dla 14 partii napojów/dodatków ich ilości oraz nie uwidoczniała informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów naruszając tym samym art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym w przedmiotowej sprawie znajduje zastosowanie art. 6 ust. 1 i 3 ww. ustawy, zgodnie z którym jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art.4 ust. 1-5 wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. W niniejszym przypadku strona prowadzi wieloletnią działalność (od 1990 r. oraz 1997 r. informacja ujawniona w CEiDG), a zatem są doświadczonymi przedsiębiorcami, którzy powinni już potrafić tak zorganizować działalność gospodarczą, aby nie dochodziło do naruszeń prawa. Istotną kwestią jest również to, że przedsiębiorca przed rozpoczęciem kontroli (16 kwietnia 2024 r.) otrzymał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (3 kwietnia 2024 r.), a zatem miał czas żeby się do niej przygotować. W przypadku naruszenia ustawy o informowaniu o cenach, liczy się sam fakt stwierdzenia naruszenia przepisów, a co jest zagrożone administracyjną karą pieniężną. Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że dowiedzenie zatem, że podmiot nie wykonał ciężących na nim obowiązków powoduje konieczność nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. A zatem Prezes UOKiK wskazuje, biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości, że należy uznać, iż doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o informowaniu o cenach, a naruszenie to było całkowicie zależne od przedsiębiorcy. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów art. 4 ust.1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach jest w ocenie Prezesa UOKiK bezsporne, a zatem organ pierwszej instancji miał podstawy do wydania skazanej decyzji. Prezes UOKiK podobnie jak organ pierwszej instancji, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił kryteria wymiaru kary wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte

przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach przez przedsiębiorcę oraz uzyskane przez niego korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkość jego obrotów i przychodu, a także sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

Oceniając stopień naruszenia obowiązków, Prezes UOKiK podobnie jak Wielkopolski WIIH, uznał jako znaczny, gdyż strona postępowania nie dopełniła obowiązku prawidłowego uwidocznienia cen jednostkowych przy 9 kontrolowanych towarach. Z analizy akt sprawy wynika, że strona uwidoczniała ceny jednostkowe, które zostały nieprawidłowo wyliczone, pomimo, iż ustawa nie nakładała tego obowiązku dla 7 towarów (ceny jednostkowe były równe ceny sprzedaży). Ceny jednostkowe towaru powinny być uwidocznione w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Dlatego też oprócz ceny (za produkt) na wywieszce cenowej, w miejscu sprzedaży musi się również na niej znaleźć cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary np. kilogram, litr lub ich dziesiętnych wielokrotności/podwielokrotności. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów w miejscu sprzedaży lub u innych przedsiębiorców, ale także mogą faktycznie przekonać się czy podana cena jednostkowa (za litr, kilogram) jest niska czy wysoka i czy nie warto kupić większego opakowania lub zrobić zakupów w innym sklepie. Ponadto przedsiębiorca nie uwidoczniał dla 14 partii napojów/dodatków oferowanych w menu kontrolowanej placówki ich ilości. Dodatkowo przy 10 kontrolowanych towarach nie uwidoczniał informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, co narusza prawo konsumenta do wyczerpującej informacji, a tym samym ogranicza jego możliwości świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru i tym samym prowadzi do zagrożenia jego interesów. W tym miejscu Prezes UOKiK wskazuje, że wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miało na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen poprzez podawanie obliczanej wielkości obniżki względem najniższej ceny z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Stosownie do przepisów ustawy o informowaniu o cenach w niniejszej sprawie to przedsiębiorca był odpowiedzialny za prawidłowe przekazanie konsumentom informacji o cenach jednostkowych, ilości napojów/dodatków oferowanych do sprzedaży oraz prawidłowego uwidocznienia przy towarach informacji słownej o najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed obniżką.

Kolejnym czynnikiem, mającym wpływ na wymiar kary jest dotychczasowa działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania mające na celu złagodzenie lub naprawienie szkody poniesionej przez konsumentów. W tym miejscu Prezes UOKiK podkreśla, że strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości.

Wymierzając karę pieniężną uwzględniono wielkości obrotów i przychodu, gdyż przedsiębiorca przedłożył wymagane dokumenty. Wielkopolski WIIH uwzględnił informację przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej.

Prześlanka dotycząca sankcji nałożonych na spółkę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach trans granicznych nie znajduje zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Handlową nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze prowadzonej przez spółkę.

Należy wskazać, że niezrealizowanie obowiązków wskazanych w ustawie o informowaniu o cenach zgodnie z jej art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie ciężących na nim obowiązków. Samo zatem stwierdzenie udowodnienie braku wymaganych informacji w zakresie cen, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Powyższa ustawa nie przewiduje przy tym możliwości badania przez organy Inspekcji istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Nadto kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L Nr 80 z 18.03.1998 r.) nakazuje, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary/usługi opatrzone odpowiednimi informacjami cenowymi, również te oferowane w obniżonych cenach, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa.

Art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez

znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa.

Nażłona kara pieniężna w wysokości 2 500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych), nie została wymierzona w maksymalnej wysokości, lecz w kwocie stanowiącej 12,5% maksymalnej kwoty, tj. 20 000 zł przewidzianej ustawowo. Wymierzona kara spełni jednak w sposób właściwy funkcje dyscyplinujące i represyjne, a także prewencyjne tak aby nie dochodziło do naruszania prawa w przyszłości i jest adekwatnym środkiem reakcji administracyjno-prawnej na ujawnione naruszenie prawa.

Prezes UOKiK, po przeanalizowaniu sprawy nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary w ramach instytucji przewidzianej w art. 189f Kpa.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Z akt kontroli wynika, że w trakcie kontroli stwierdzono w przypadku 9 kontrolowanych towarów, oferowanych do sprzedaży w obniżonych cenach, że ceny jednostkowe tych towarów zostały obliczone w odniesieniu do ceny regularnej, a nie ceny sprzedaży (ceny obniżonej). Powyższe stanowi naruszenie obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 rozporządzenia. Jednocześnie kontrolą objęto 14 partii napojów/dodatków oferowanych w menu kontrolowanej placówki, przy których nie podano ich ilości, co stanowi naruszenie obowiązków, wynikających z art.4 ust.1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia. Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono nieuwidocznienie informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki dla 10 kontrolowanych towarów w cenach obniżonych, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż waga naruszenia prawa jest istotna. Należy stwierdzić, że nie dotyczy to sytuacji, w której konsumenci zostali pozbawieni rzetelnych informacji o cenie jednostkowej oraz informacji słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości i stosowania obowiązujących przepisów prawa. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację o cenie, cenie jednostkowej oraz informację słownej o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy i to przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za prowadzoną działalność gospodarczą. Nadrzędnym celem ustawy o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Ustawodawca nałożył na przedsiębiorców obowiązek takiego informowania o cenach oraz cenach jednostkowych, aby konsument mógł w sposób rzetelny i świadomy zapoznać się z nimi przed dokonaniem wyboru. Z akt kontroli wynika, że strona w trakcie kontroli usunęła stwierdzone

nieprawidłowości. Tym samym przesłanka pierwsza - waga naruszenia nie jest znikoma - nie została spełniona. Przyjmując za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia należy wskazać, że przesłanki te muszą być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o informowaniu o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Wielkopolski WIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Wielkopolskiego WIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie. Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. ust. 1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ informacja o cenie jednostkowej oraz informacja słowna o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki cena musi być uwidoczniiona przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa.

W ocenie Prezesa UOKiK, prowadząc postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie Wielkopolski WIIH postępował zgodnie z zasadami dotyczącymi prawdy materialnej (obiektywnej), obowiązku zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sposób wyczerpujący oraz oceny, czy dana okoliczność została udowodniona podstawie całokształtu materiału dowodowego. W opinii Prezesa UOKiK istotne dla sprawy są ustalenia kontroli. Przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy wskazują wprost, jakie obowiązki informacyjne ciążyą na przedsiębiorcy, co w niniejszej sprawie nie zostało zrealizowane. Tym samym wszystkie zarzuty strony postępowania w zakresie naruszenia prawa materialnego i przepisów postępowania nie zasługują na uwzględnienie. Działania organu pierwszej instancji były rzetelne, obiektywne i zgodne z zasadami procedury administracyjnej.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości

oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxxxxxxxxxx]
2. WIIH Wielkopolski (syg. D/KO.UH.8361.48.2024)